

IRF fær svar mánakvøldið

— *Avgerðin hjá heilsunevndini verður uttan iva kærð, so endaliga svarið fæst ikki fyri aðalfundin mikudagin*

Mánakvøldið, háltannað samdøgur fyri aðalfundin, fær IRF at vita avgerðina hjá heilsunevndini í Leirvík um brennistøðina.

Formaðurin í heilsunevndini, John-Reid Skoralið, sigur, at nevndin mánakvøldið fer at avgreiða málið.

Aðalfundurin hjá IRF byrjar á middegi mikudagin. Hann verður á Hotel Borg.

Men avgerðin hjá heilsunevndini er ikki seinasta orðið í hesum drúgva máli.

Ti uttan mun til, hvussu hon fer at ljóða, so verður hon kærð til Heilsuføðiligu starvsstovu, sum er kærustovnur, nú yvir heilsunevndin er niðurløgd.

Tað er rættiliga greitt, at heilsunevndin fer at geva IRF loyvi at byggja brennistøðina úti í Vik. Ti teir triggir, sum eru í nevndini, eru eisini í bygðaráðnum, har teir hava verið við til at geva IRF byggiðloyni.

Men sjálvandi verða ymsar treytir lagdar við

loyvinum ella viðmælinum frá heilsunevndini.

Nevndin hevur júst verið í Danmark og kunnað seg við nýggjastu vegleiðingina hjá Umhvørvisstýrinum. Hon vitjaði eisini tvær brennistøðir, í Næstved og Thisted, sum eru á leið til stóðdar sum tann hjá IRF. Eisini sóu teir eina nýggja móttøkustøð fyri spillolju, sum er við Næstved.

hd

Í 1991 skulu allar brennistøðir, gamlar og nýggjar, lúka somu treytir. Og loyvið skal endurnýggjast fjórða hvørt ár.

Men til ta tíð verður brennistøðin í Havnardali (myndin) niðurløgd. Mánakvøldið fær IRF at vita, hvørjar treytir, heilsunevndin í Leirvík fer at seta.

Kleyvarskapur í lóggávu atvoldin til stríð á arbeiðsmarknaðinum

— *Ongin lurtaði eftir fakfeløgnum, tá tey fyri 11 árum síðani ávaraðu móti tí, sum hendi 1. juli í ár.*

Kleyvarskapurin hjá teimum, sum í 1975 gjordu og samtyktu lótingslógina um pristalsviðgerð av arbeiðsløn, hevur nú við sær, at fakfeløg kenna seg noydd til at stevna arbeiðsgevarum sínum.

Fakfeløgini góðtaka ikki, at pristalslógina frá 1975 verður tulkað soleiðis, at lønirnar lækka, tá pristalið lækkar niður um til domis 115 stig, sum nú 1. juli.

Í einari yvirlýsing, sum

varð skrivað á einum fundi mikukvøldið, stendur, at hendan tulkning als onga heimild hevur í lógini.

Og har verður eisini vist á, at fakfeløg, sum í 1975 fingi lógaruppskotið hjá Landsstýrinum til ummælis, gjørdur vart við júst hetta: onki stendur í uppskotinum um, hvat skal henda, fer pristalið niður.

Men hvørki Landsstýrið ella Løgtingið lurtadu eftir hesum. Og hetta kemur nú aftur um brekku.

Kleyvarskapurin í 1975 skapar nú ófrið á arbeiðsmarknaðinum. Higartil eru tiggju fakfeløg samd um at lata rættin avgæra, hvussu lógin skal tulkast.

Niður á 100

Fakfeløgini vísa á, at heldur pristalið fram at falla, í ringasta føri heilt niður á 100, so fara 3 kr. av tímalønini og 525 kr. av mánaðarlønini, og hetta fer ikki at bera til, halda tey.

Men arbeiðsgevarar tulka lógina øðrvísi og á sama hátt sum formaðurin í pristalsnevndini: eins og lønin hækkar við hvørjum fullum trimum stigum.

pristalið hækkar oman fyri 100, skal hon eisini lækka.

Og fleiri arbeiðsgevarafeløg hava longu boðað frá, at lønin lækkar. Millum annað Landsstýrið.

Hetta er fyrstu ferð síðani 1975, at pristalið er lækkað so nógv, at ein lønarlækking er komin uppá tal. Men líkt er til, at longu 1. oktober verður spurningurin aftur aktuellur. Ti, sum nú er vordðið við oljuprisinum, fer pristalið niður um 112 stig tann dagin.

hd

Avgerð hjá embætis- monnum

Fólk, sum hava spurt í Tinganesi um lønin skal niður, hava fingið svarið, at tað skal hon.

Men hetta er tó ikki nøkur politisk avgerð. Sum tað skilst eru tað lögfrøðingarnir, embætismennir í landsumsitingini, sum tulka lógina á sama hátt sum arbeiðsgevararnir.

Tað er enn tó ógreitt,

hvør landsstýrismaður hevur hetta málseki. Men semja tykist nøkunlunda at vera um, at pristalið er eitt handilsmál og er ti

málsekið hjá Jóngerði Purkhús. Vit royndu, uttan úrslit, at fáa orð á hana í gjár.

hd

Yvirlýsing

Á fundi í Havn mikukvøldið 2. juli 1986 komu undirritaðu verkamannafeløg ásamt um harðliga at mótmæla, at lótingslóg nr. 36 frá 21. mai 1975 um pristalsviðgerð av arbeiðsløn nu verður tulkað á ein slíkan hátt, at tímalønin og mánaðarlønin pr. 1. juli 1986 verða lækkaðar ávíkavist við 60 oyrum og 105 kr.

Hendan tulkning hevur als onga heimild í lógini.

Tá verkamannafeløgini í 1975 fingi lógaruppskotið til ummælis, gjørdur vit vart við, at onki stóð í lógaruppskotinum, hvat henda skuldi, um pristalið fór niður. Hetta tóku hvørki Landsstýrið ella Løgtingið til eftirtektar.

Ti er nú neyðugt at leggja málið fyri rættin, soleiðis at verkamannafelðin kann fáa ta løn, hon sambært lógini eigur.

Føroya Arbeiðarafelag
Havnar Arbeiðsmannafelag
Havnar Arbeiðskvinnufelag
Klaksvíkar Arbeiðskvinnufelag
Føroya Handverkarafelag
Føroya Prentarafelag
Føroya Bláðmannafelag
Starvsmannafelagið
Føroya Lærarafelag

(F.L. var ikki við á fundinum, men felagið tekur undir við yvirlýsingini).

§ 1.

Í øllum arbeiðsviðurskiptum, har arbeiðsløn eftir síðvenju, sáttmála ella gerðadómi verður dýrtið-arviðgjørd eftir pristalinum, verður tann pr. 30. september 1975 galdandi tímaløn at hækka við 60 oyrum fyri hvørji full 3 stig, pristalið broyttist í mun til pristalið 100. Fellur pristalið niður um 100, verður ongin pristalsviðgerð.

Hetta er lógargreinin, sum Føroya rættur verður biðin um at taka støðu til og avgæra, hvussu hon skal skiljast.